

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

Debate on DVB TV
Sunday: 19:15 (New), 21:00
Monday: 10:15, 15:15, 21:00
Wednesday: 10:15, 15:15
Friday: 15:15, 21:00

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့

“မိုက်ခရိုဖုန်းကလေးတွေကို ဘယ်လို စောင့်ရှောက်ကြမလဲ”

ဖြစ်ပါတယ်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ

အကြံပြုလိုတာ

မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း

ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့

debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး

အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်
 ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

DVB

“ခိုကိုးရာမဲ့ကလေးတွေကို ဘယ်လို စောင့်ရှောက်ကြမလဲ” (နေသွင်ညိုကီး)

“ဧရိပ်မွန်” ဆိုတဲ့ မိဘမဲ့မိန်းကလေးကျောင်းဟာ စစ်ကိုင်းတိုင်း ချောင်းဦးမြို့နယ်ထဲမှာ ရှိပါတယ်။ အသက် ၁၆ နှစ် အောက် တိုင်းရင်းသား မိန်းကလေးငယ်တစ်ရာကျော်ကို စောင့်ရှောက်ပေးထားပါတယ်။

၁၉၉၆ ခုနှစ်မှာ စတင်ထူထောင်ချိန်ကစလို့ ဘွဲ့များစွာကို မွေး ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ချင်း၊ နာဂ၊ ပလောင် စတဲ့ တိုင်းရင်းသား မိန်းကလေးငယ်တွေကို အတန်းကျောင်းသာမက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရပ်တွေလည်း သင်ကြားပေးနေတဲ့ကျောင်း ဖြစ်ပါတယ်။

မိန်းကလေးကျောင်းကို အုပ်ချုပ်ထားတဲ့ သီလရှင် ဒေါ်ဇေပတီက “သူတို့မိဘတွေက တခြားနိုင်ငံတွေမှာ အလုပ်သွားလုပ်ကြတယ်... ရွှေ ကျင်တဲ့လူ၊ ကျောက်တူးတဲ့လူတွေလည်း ရှိတယ်... ပြန်မလာတဲ့အခါကျ တော့ ကလေးတွေက မိဘမဲ့ဘဝကို ရောက်ကြရတယ်” လို့ ဒီဗီဘီကို မိန့်ကြားပါတယ်။

မြန်မာပြည် မြို့အသီးသီးမှာ ဧရိပ်မွန်လို မိဘမဲ့ဂေဟာတွေ များစွာ ရှိပါတယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွေ၊ သီလရှင်ကျောင်းတွေဟာခိုကိုး ရာမဲ့သွားတဲ့ ကလေးတွေရဲ့ နောက်ဆုံးဂေဟာပါပဲ။ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ပရဟိတအဖွဲ့တွေ အစီအစဉ်နဲ့ ဖွင့်လှစ်ထားတဲ့ မိဘမဲ့ဂေဟာတွေ မြို့အသီးသီးမှာ အသစ်အသစ်တွေ ပေါ်ပေါက်နေတာကို ကြည့်ရင် ဒီကိစ္စကို လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားဖို့ လိုအပ်နေတာကို ပြသပါတယ်။

ကုလသမဂ္ဂကလေးများ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (UNICEF) ရဲ့ အစီရင်ခံစာတစ်ခုမှာတော့ မြန်မာပြည်မှာ ခိုကိုးရာမဲ့ဖြစ်နေတဲ့ ကလေးသူငယ်တွေထဲက ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းဟာ အမှန်တကယ်မှာ မိဘမဲ့တွေ မဟုတ်ကြဘူးလို့ ဆိုထားပါတယ်။ နီပေါ၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ အင်ဒိုနီးရှားတို့မှာလည်း ခိုကိုးရာမဲ့ ဘဝရောက်နေကြတဲ့ ကလေးငယ်တွေထဲက ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကနေ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက်ဟာ မိဘမဲ့တွေ မဟုတ်ကြဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။

ယူနီဆက်စ် မြန်မာရဲ့ ကလေးသူငယ် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဌာန အကြီးအကဲ အာရွန်ဂရင်းဘာဂ်က “ကမ္ဘာတဝှမ်းက မိဘမဲ့ဂေဟာတွေမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ ကလေးအများစုဟာ မိဘမဲ့တွေ မဟုတ်ကြဘူး။ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက်က အနည်းဆုံး မိဘတစ်ဦးတော့ ရှိနေကြသေးတယ်” လို့ ဆိုပါတယ်။

ကလေးတွေကိုစောင့်ရှောက်ရေဂေဟာတွေဆီပို့တဲ့အကြောင်းတွေထဲက တစ်ခုက “ဧရိပ်မွန်” နမူနာလိုပဲ မိသားစုရဲ့ စီးပွားရေးနဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။ နယ်စွန့်နယ်ဖျားက တချို့မိဘတွေက သူတို့ကလေးတွေကို မိဘမဲ့ဂေဟာကို ပို့ထားလိုက်တာက စားဝတ်နေရေးအတွက်သာမက ပညာရေးအတွက်ပါ လက်လှမ်းမီစေတယ်လို့ စဉ်းစားတာမျိုး ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နိုင်ငံပေါင်းများစွာမှာ သူတေသနပြုထားတဲ့ စစ်တမ်းတွေအရ မိဘမဲ့ဂေဟာတွေမှာ စောင့်ရှောက်ထားတဲ့ ကလေးတွေဟာ မိသားစုနဲ့

အတူ ကြီးပြင်းတဲ့ ကလေးတွေထက် ဉာဏ်ရည်နိမ့်တာကို တွေ့ရပါတယ်။

ကုလသမဂ္ဂစစ်တမ်းတွေအရ ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးဂေဟာတွေမှာ နေရတဲ့ ကလေးတွေဟာ မိသားစုရှင်ငွေမှာ ခိုလှုံနေတဲ့ ကလေးတွေထက် အနိုင်ကျင့်စော်ကားခံရဖို့ အခြေအနေ ၆ ဆလောက် နီးစပ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အဆိုးဆုံးအခြေအနေမှာ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ စော်ကားခံရဖို့ ၄ ဆလောက် ပိုနီးစပ်တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

နောက်ကိစ္စတစ်ခုကတော့ ကလေးငယ် လူကုန်ကူးခံရနိုင်တဲ့ အန္တရာယ် ရှိပါတယ်။ ဒီနှစ်ပိုင်းတွေအတွင်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ရဲတပ်ဖွဲ့နဲ့ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာနတို့က ဖော်ထုတ်ခဲ့တဲ့ ဒီလိုအမှုတွေ ဒါဇင်နဲ့ချီ ရှိပါတယ်။ တနိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာ ကိန်းဂဏန်း အတိအကျကို မသိရပေမယ့် ဖော်ထုတ်နိုင်တဲ့ အမှုတွေဟာ သေးငယ်တဲ့ အစိတ်အပိုင်းမျှပဲရှိတယ်လို့ ပြောနိုင်ပါတယ်။

ဖွံ့ဖြိုးကာစနိုင်ငံတွေမှာ ကြုံရလေ့ရှိတဲ့ နောက်ပြဿနာတစ်ခုရပ်ကတော့ မိဘမဲ့ဂေဟာတွေအပေါ် မြှားဦးလှည့်လာနေတဲ့ ခရီးသွားလုပ်ငန်းတွေပါ။ မြန်မာနိုင်ငံမှာလည်း Orphanage Tourism ကြောင့် ကလေးငယ်တွေအတွက် ဆိုးရွားတဲ့ အကျိုးဆက် ဖြစ်လာနိုင်ချေရှိတယ်လို့ ယူနီဆက်စ်က သတိပေးနေပါတယ်။

ဥပမာ ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံမှာ ပုဂ္ဂလိက မိဘမဲ့ဂေဟာတွေကို စီးပွားဖြစ် ဖွင့်လှစ်တာမျိုး တွေ့ရပါတယ်။ ဆင်းရဲတဲ့ မိဘတွေကို ကလေးတွေကို ပညာသင်ပေးမယ်လို့ ကတိပေးပြီး အမှန်တကယ်မှာ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသွားတွေဆီက လှူဒါန်းမှုတွေရဖို့ “ပြစား” တဲ့ လုပ်ငန်းတွေ ရှိပါတယ်။ အဆိုးရွားဆုံး အခြေအနေမှာ ကလေးတွေကို စောင့်ကြည့်သူမရှိပဲ ထားတာကြောင့် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အနိုင်ကျင့်မှုအထိ ဖြစ်တာမျိုးလည်းရှိပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံဟာ ကလေးသူငယ်သေဆုံးမှု အများဆုံးနိုင်ငံတွေစာရင်းဝင်၊ ကလေးငယ်တွေအပေါ် ကျူးလွန်တဲ့ ရာဇဝတ်မှုတွေ မြင့်တက်နေတဲ့ နိုင်ငံလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေတဲ့ ပဋိပက္ခတွေထဲမှာ ပိတ်မိနေပြီး အကူအညီ လိုအပ်နေတဲ့ ကလေးသူငယ်ပေါင်း သိန်းနဲ့ချီ ရှိပါတယ်။ အခုနှစ်ပိုင်းတွေအထိ ကလေးသူငယ်တွေကို လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့တွေကနေ ကယ်ထုတ်နေရဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆင်းရဲလို့၊ ပညာရေးအလှမ်းဝေးလို့၊ မိသားစုတွင်းပြဿနာ၊ မိသားစုပြိုကွဲလို့၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုကြောင့်၊ မိဘနှစ်ပါးလုံး အသက်ဆုံးပါးသွားလို့၊ သဘာဝကပ်ဘေး၊ စစ်ပွဲနဲ့ ပဋိပက္ခတွေကြောင့်၊ အနိုင်ကျင့်နှိပ်စက်မှုနဲ့ ခေါင်းပုံဖြတ် အမြတ်ထုတ်ခံရမှုတို့ကြောင့် ကလေးပေါင်းများစွာဟာ ခိုကိုးရာမဲ့ဘဝကို ရောက်နေကြပါတယ်။ သူတို့ကို စေတနာရှင်တွေက မကူညီခဲ့ရင် လမ်းမှားကိုပိုမယ့် အခြေအနေက လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲက ထောင့်တိုင်းမှာ ရှိနေပါတယ်။

ဒီလိုကလေးတွေကို ဘယ်လို စောင့်ရှောက်ကြမလဲဆိုတဲ့ မေးခွန်းတွေရဲ့ နောက်မှာ မေးခွန်းပေါင်းများစွာ ရှိပါတယ်။ ကလေးသူငယ်

စောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာ အစိုးရရဲ့ မူဝါဒနဲ့ အထောက်အပံ့၊ ပရဟိတဂေဟာတွေရဲ့ အခြေအနေ၊ တာဝန်ခံမှုနဲ့ လုံခြုံစိတ်ချရမှု၊ ကလေးတွေအနိုင်ကျင့် စော်ကားမှုနဲ့ ခေါင်းပုံဖြတ် အမြတ်ထုတ်ခံရနိုင်တဲ့ဘေးကနေ အကာအကွယ်ပေးတဲ့ ဥပဒေတွေအထိ စဉ်းစားစရာတွေ ရှိပါတယ်။

ဒါတင်မကကလေးတွေခိုကိုးရာမဲ့ဖြစ်ရတဲ့အကြောင်းရင်းအထိ ခြေရာခံဖို့လည်း လိုအပ်ပါတယ်။ ကလေးတွေကို အနိုင်ကျင့်မှု၊ ကလေးတွေကို အသုံးချအမြတ်ထုတ်မှု၊ ကလေးတွေကို ဥပေက္ခာပြုမှု၊ လူမှုရေးမညီမျှမှု၊ ကလေးတွေအပေါ် အကြမ်းဖက်မှု၊ မိသားစုတွေ ပြိုကွဲမှု စတဲ့ အကြောင်းရင်းတွေအထိ ကုစားဖို့ လိုပါတယ်။

ကလေးတွေရဲ့ မနက်ဖြန်ဟာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ အနာဂတ်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဟာ နိုင်ငံတွင်းမှာရှိတဲ့ ကလေးသူငယ်တွေကို ဘယ်လို ပြုစုပျိုးထောင်သလဲဆိုတဲ့ အပေါ်မှာ အများကြီးမူတည်ပါတယ်။ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာပြီး၊ လူရည်လူသွေးမြင့်မားတဲ့ ကလေးတွေကသာ တိုင်းပြည်ရဲ့ အနာဂတ်ကို အကောင်းဆုံး တည်ဆောက်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဆင်းရဲမွဲတေမှုလျော့ချရေး၊ ပဋိပက္ခတွေလျော့ချရေး၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းသဟဇာတဖြစ်ရေးတို့အတွက် ဆိုရင်လည်း ဒီနေ့ ကလေးတွေအပေါ် လူ့အဖွဲ့အစည်းက ဘယ်လို ဂရုစိုက်ဆက်ဆံပြီး ဘယ်လောက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသလဲ ဆိုတဲ့အပေါ်မှာ အများကြီး မူတည်ပါတယ်။

သူတို့အမြင်

“အသေအချာ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးထားသော လူမှုဝန်ထမ်းတစ်ဦး၏ အကူအညီဖြင့် ကလေးငယ်တိုင်းအတွက် မိသားစုနှင့် နေထိုင်ခြင်းကသာ ကောင်းမွန်သော ရွေးချယ်မှုအဖြစ် အစဉ်အမြဲ တွေ့ရှိရသည်။ ကလေးသူငယ်ကို မိဘရင်းများက မစောင့်ရှောက်နိုင်လျှင် ဒုတိယအကောင်းဆုံး ရွေးချယ်မှုမှာ လုံခြုံစိတ်ချရသော ဆွေမျိုးတော်စပ်သည့် မိသားစုနှင့်ဖြစ်ပြီး တတိယမှာ အားကိုးနိုင်သောမွေးစားမှု ဖြစ်သည်။

(အန်ဒီဘာရောင်း - ယူနီဆက်စ် - အရှေ့အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသအတွက် ဒေသဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်ရေးကျွမ်းကျင်သူ)